

La serra de Castelltallat

Aquelles zones més assolellades passen pel domini del carrascar, amb brolles calcícoles i pinedes de pi blanc. Als vessants obacs, en canvi, hi predomina més la pinassa i el pi roig, que progressivament han anat substituint les rouredes seques, ara minoritàries. Racons com Coaner, masies, ermites, un ric patrimoni historicoartístic i l'interessant observatori astronòmic acaben de configurar aquest indret, que per bé que té una gran presència en el paisatge és encara ben desconegut.

Però, també és un dels elements geològics més destacats del Geoparc de la Catalunya Central. És una de les estructures anticlinals, de desenes de quilòmetres de longitud, que travessen el Geoparc en direcció WSW-ENE per tota la meitat septentrional. Fa 37 milions d'anys, es produí un canvi enorme que va suposar la fi de la presència del mar en aquesta zona, empès cap a l'oest pel constant creixement i avançament dels Pirineus. Com a conseqüència, els rius i torrents que baixaven de les zones muntanyoses circumdants portaven les aigües i sediments a la plana, on sovint es creaven llacs, més o menys efímers. Ara farà uns 30 milions d'anys un d'aquests llacs, gran i poc profund caracteritzava el paisatge d'aquesta zona.

Les roques formades en aquella època, en aquell llac, avui les veiem com les calcàries que donen la forma a l'anticlinal, inclinades cap al nord en el vessant septentrional i cap al sud al meridional, descrivint el plec convex. L'anomenada Formació Castelltallat està formada aquí per 100 a 200 m de margues intercalades amb calcàries, a voltes amb estrats de potència mètrica, i alguns gresos. En aquestes roques s'hi pot llegir la història de la Terra en aquell punt i aquell temps, a partir de testimonis com les petjades d'entelodon a prop de can Prat Barrina, un avantpassat del porc senglar, els nivells de carbó, etc. En molts punts del traçat l'anticlinal de Castelltallat apareix buidat, per erosió, en la part axial.

[despiece]**Nom del paratge:** Serra de Castelltallat.

Situació geogràfica: La serra queda pràcticament inclosa dins el municipi de Sant Mateu del Bages, el qual travessa gairebé completament en direcció W-SW a E-NE. Només en l'extrem occidental entra dins del municipi de la Molsosa (Solsonès). Les vies més ràpides per accedir-hi són per Sant Mateu de Bages, a través de la carretera BV-3003, o bé per Fonollosa seguint la BV-3008 o des de l'Eix Transversal, a l'alçada d'Aguilar de Segarra, per la BV-3009.

Situació geològica: Les roques de la Formació Castelltallat.

Procedència del nom: Ja s'utilitzava en el segle XII, i l'origen probablement té a veure amb la ubicació del castell.

Trets geològics: La serra està formada per una estructura anticlinal, un plec convex.

Materials geològics: A grans trets, les roques de la formació són margues intercalades amb calcàries, a voltes estrats de potència mètrica, que representen les roques més dures que donen forma a l'anticlinal.

Edat de formació: Les roques tenen una edat aproximada d'uns 30 milions d'anys. La deformació que produí l'anticlinal és també d'edat oligocena.

Curiositats interessants: El bray que caracteritza la cresta de l'anticlinal, a la zona de Castelltallat, es troba plena de bancals que s'han treballat a les roques més toves, i més antigues, del nucli de l'anticlinal.[/despiece]